

et nyt!). Ja, det er muligt, men det er i ethvert Tilfælde ikke kommet. Jeg vil henvende den høitærede Ministers Opmærksomhed paa, at Paalæg af denne Natur kun kunne gjøre Skade og vække, havde jeg nær sagt, Forargelse blandt Befolkningen over de urimelige Forbringinger, som det er umuligt at opfylde. Det skal altsaa ikke være tilstrækkeligt, at det meldes til Værerens om Morgen, at det og det Barn er sygt, men man skal henvise det til Sogneraadet. Sogneraadet skal møde paa Stedet og se, om det forholder sig saaledes, eller dersom det ikke har Tid og Leilighed dertil, give Paalæg om at skaffe Lægeattest. Jeg antager, at saadanne Bestemmelser i sig selv ere saa urimelige, at de ikke kunne have Ministerens Billigelse, og at man kun behøver at gjøre den meget ærede Minister opmærksom derpaa, for at der skal blive raadet Bod paa saadanne stedfindende Administrationsovergreb, som det efter min Mening er.

Sage: Det ærede Medlem for Njøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Byderborg) holdt i Gaar et længere Foredrag, hvori der faldt meget skarpe Ord mod Høire, Regjeringen, Rigsretten og andre Autoriteter, og han ønskede, at man skulde kunne tale sig til Rette om en Forstaaelse af Forsatningen. Det er med Rette blevet gjort gjældende af den høitærede Conseilspræsident, at vi næppe kunne tale os til Rette om Forstaaelsen af Forsatningen paa en Maade, hvorpaa det kunde bygges videre; men ganske vist, skal der overhovedet komme Udbytte af en saadan Diskussion, maa der være en lille Smule Klarhed over de Spørgsmaal, man vil behandle. Det ærede Medlem for Njøbenhavns Amts 5te Valgkreds samlede sine specielle Angreb ved denne Leilighed i to Hovedbetragtninger, hvilke han anførte som Grunde til det politiske Uføre, hvori vi sidde, nemlig for det Første, at de Nationalliberale havde fortrudt deres Ungdoms Gjerning, havde krænket den Grundlov, de havde staaet, og som var deres politiske Hovedfortjeneste, og dernæst, at der var flette Menninger, som havde misbrugt de menneskelige Svagheder, som havde brugt Magten til at forlokke Folk, og hvad der stod i Forbindelse dermed, at det ærede Medlem og hans Partifæller havde været de Naive, de Godtroende, de Rene af Hjertet, om jeg saa maa sige, som vare blevne bedragne, men som nu vilde tage Tingene realistisk, og nu skulde det faae et andet Udseende. Vi ere altsaa ikke videre, end at nu skulle først det ærede Medlem og hans Venner til at tage Tingene paa en anden Maade. Forsaa vidt

kunde man gjerne lade være at diskutere, men da jeg tror, at hans Udtalelser maa forstås med et vist Forbehold, skal jeg tillade mig nogle Bemærkninger. Det har altid forekommet mig at være en saa kolossal Modsigelse, at det undrer mig, at det ærede Medlem for Njøbenhavns Amts 5te Valgkreds ogsaa vil gjøre sig skyldig i den, paa een Gang at udflynge Haan og Foragt mod det nationalliberale Parti og samtidig nære en afguderiff Respekt for deres Hovedgjerning: Grundloven af 1849. Mon det virkelig skulde forholde sig saa, at de Mænd ere saa foragtelige som Politikere, som have formaaet at skabe netop det, som det ærede Medlem og hans Tilhængere betragte som det Æneste, der overhovedet har noget Værd i vort politiske Liv? Det forekommer mig ikke at være realistisk set. Det er utænkeligt, at disse Politikere paa een Gang skulde være saa udmærkede og saa flette. Jeg vil tillade mig at gjøre gjældende overfor det ærede Medlem, at Grundloven af 1849 aldeles ikke var noget politisk Mesterværk, og før vi gjøre os det klart, komme vi aldrig til at diskutere paa et frugtbart Grundlag. Grundloven var netop i sit Væsen det, som det ærede Medlem vil bort fra, men som han erklærer at have været inde paa med sine Meningsskæller: den var i sit Væsen fantastisk, den rummede uendelige Muligheder, som kunde benyttes paa forskjellig Vis. Enhver kunde finde i den, hvad han søgte, og ethvert Parti har fundet i den, hvad det søgte. Der var Mulighed for en stærk Kongemagt, Mulighed for, at Traditionens og den historiske Udviklings Kontinuitet kunde bevares, men der var ogsaa Mulighed for en uendelig Mængde Nydannelser baade i den ene og den anden Retning, naar man blot fik Magt til at gennemføre dem. De 3 Faktorer, som skulde blive enige, ellers blev Alt ved det Gamle, var noget saa uendeligt Konserverbativt, at det næsten kunde betragtes som en Stillestaaen, og den Pointe, der ligesom var lagt i Folkethingets Sammensætning, Repræsentationen for hele Folket, hvorved Folkevillien skulde gjøre sig gjældende, var saa uendelig demokratisk, at det ærede Medlem og hans Venner kunde finde og have fundet Alt, hvad de ønskede, i den. Naar vi komme til den Erkjendelse, vil der allerede være vundet Noget; thi saa længe vi skulle have denne Fetsch, Grundloven af 1849, betragtet som useilbarlig, og hvert Skridt, man mener, er rettet mod Noget, man kalder dens Land, som en Forbrydelse, komme vi aldrig nogenstunde til en Forstaaelse. Det ærede Medlem vil utvivlsomt, hvis han tilegner sig denne Erkjendelse, dømmes noget mildere om de Natio-